

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale

Având în vedere Decizia (UE) 2024/210 a Consiliului din 30 decembrie 2023 privind aplicarea integrală a dispozițiilor acquis-ului Schengen în Republica Bulgaria și în România, potrivit căreia, „Începând cu 31 martie 2024, controalele asupra persoanelor la frontierele aeriene și maritime interne cu și dintre Bulgaria și România se elimină și dispozițiile acquis-ului Schengen menționate în anexă se aplică Bulgariei și României între ele și în raporturile acestora cu Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Republica Croația, Republica Italiană, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Ungaria, Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda și Regatul Suediei, precum și cu Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Confederația Elvețiană”,

ținând cont de lista dispozițiilor acquis-ului Schengen în sensul art. 4 alin. (2) din Actul de aderare din 2005 care sunt aplicabile în raporturile României cu statele membre care aplică integral acquis-ul Schengen, precum și cu Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Confederația Elvețiană, anexă la Decizia (UE) 2024/210 a Consiliului, ce conține prevederi din Convenția semnată la Schengen la 19 iunie 1990 de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, acte juridice ale Uniunii Europene și acte de punere în aplicare a acestora, aplicabile României începând cu 31 martie 2024,

pornind de la faptul că aderarea României la spațiul Schengen a însemnat eliminarea controalelor la frontierele interne, respectiv a verificărilor efectuate în punctele de trecere a frontierei, acestea fiind trecute prin orice punct de control deschis traficului internațional, fără a mai fi supuse controalelor la frontieră,

având în vedere faptul că aplicarea integrală de către România a acquis-ului Schengen a presupus eliminarea, în primă etapă, a controalelor la frontierele interne aeriene și maritime, astfel că persoanele nu mai sunt supuse controalelor la aceste tipuri de frontieră,

în condițiile în care este necesară stabilirea unor măsuri care să contribuie la realizarea noilor obligații ce revin autorităților române, având în vedere calitatea României de stat membru care, începând cu 31 martie 2024, aplică integral acquis-ul Schengen,

având în vedere existența unui număr ridicat al infracțiunilor comise pentru care în cadrul procedurilor judiciare sau execuțional penale sunt impuse anumite obligații a căror respectare trebuie verificată de către personalul Poliției Române,

ținând cont că legislația națională are în vedere utilizarea dispozitivelor electronice de supraveghere în cadrul diferitelor proceduri judiciare sau execuțional penale, respectiv pentru urmărirea executării controlului judiciar, a controlului judiciar pe cauțiune și a arestului la domiciliu, potrivit Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, pentru aplicarea ordinului provizoriu de protecție și a ordinului de protecție, potrivit Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările ulterioare, pentru aplicarea ordinului european de protecție, potrivit

Legii nr. 151/2016 privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, respectiv pentru supravegherea electronică la distanță, potrivit Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare rolul de o importanță deosebită a monitorizării electronice, respectiv de urmărire a modului de respectare a măsurilor dispuse în cadrul unor proceduri judiciare sau execuțional penale, respectiv de evitare a unor eventuale contacte fizice dintre victime și agresori în cazul violenței domestice,

ținând seama de faptul că neadoptarea de măsuri imediate, prin ordonanță de urgență, ar conduce la dificultăți în ceea ce privește o punere în aplicare optimă a prevederilor Legii nr. 146/2021, lipsind de eficiență mecanismele instituite pentru urmărirea modului de respectare a măsurilor dispuse în cadrul unor proceduri judiciare sau execuțional penale, respectiv de evitare a unor eventuale contacte fizice dintre victime și agresori în cazul violenței domestice, situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în considerarea celor mai sus precizate, din perspectiva exigențelor art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, motivarea urgenței și a situației extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată fiind generată de necesitatea adaptării urgente a cadrului normativ astfel încât Sistemul informatic de monitorizare electronică să fie utilizat în cadrul diferitelor proceduri judiciare sau execuțional penale, respectiv pentru urmărirea executării controlului judiciar, a controlului judiciar pe cauțiune și a arestului la domiciliu,

întrucât în contextul aplicării integrale a acquis-ului Schengen, ca urmare a Deciziei (UE) 2024/210 a Consiliului, au fost ridicate controalele asupra persoanelor la frontierele aeriene și maritime interne în raporturile României cu statele membre care aplică integral acquis-ul Schengen, promovarea și adoptarea unei legi pentru modificarea Legii nr. 146/2021 implică o procedură îndelungată, soluție juridică ce presupune ca, pe tot parcursul procesului de legiferare, Inspectoratul General al Poliției Române să se afle în imposibilitatea utilizării Sistemului informatic de monitorizare electronică în cadrul procedurilor judiciare sau execuțional penale vizate,

reținându-se că, în cazul în care nu sunt adoptate măsurile propuse, nu se poate asigura punerea în aplicare cu celeritate, în mod corespunzător, a demersurilor de eficientizare a mecanismelor de verificare a îndeplinirii și respectării de către persoanele supuse anumitor proceduri judiciare sau execuțional penale, existând riscul unor blocaje sau disfuncționalități instituționale, iar aceste elemente vizează interesul public general și constituie situații de urgență și extraordinare, a căror reglementare impune adoptarea unor măsuri imediate, care nu suferă amânare, pe calea ordonanței de urgență,

întrucât aspectele vizate constituie o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă, extraordinară, independentă, de voința Guvernului, care pune în pericol interesul public și a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate prin ordonanță de urgență,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I – Legea nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 18 mai 2021, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (2), literele a) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) executării măsurii controlului judiciar sau controlului judiciar pe cauțiune, în ceea ce privește respectarea obligațiilor prevăzute la art. 215 alin. (2) lit. a), b), precum și d) cu referire la revenirea în locuința familiei, din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare;

(...)

d) aplicării ordinului european de protecție, în cazul în care România este stat de executare, potrivit Legii nr. 151/2016 privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în cadrul procedurilor prevăzute la lit. a) și b);”

2. La articolul 8, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) În situațiile prevăzute la alin. (3) și art. 16¹, organul judiciar competent se pronunță cu privire la menținerea, modificarea conținutului sau înlăturarea măsurii monitorizării electronice în termen de 5 zile calendaristice, de la data primirii sesizării formulate de organul de supraveghere.”

3. După articolul 16 se introduce un nou articol, art. 16¹, cu următorul cuprins:

„Art. 16¹

Informarea organului de supraveghere cu privire la părăsirea teritoriului României

(1) În cazurile prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. c) și d), persoana supravegheată ori persoana protejată care urmează să părăsească teritoriul României are obligația de a informa, în prealabil, organul de supraveghere cu privire la intenția de părăsire a țării și la data preconizată pentru întoarcerea în țară, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data la care intenționează părăsirea teritoriului național.”

(2) Obligația prevăzută la alin. (1) revine și persoanei supravegheate față de care s-a dispus măsura prevăzută la art. 1 alin. (2) lit. a) în ceea ce privește respectarea obligației de a nu reveni în locuința familiei prevăzute la art. 215 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare.”

4. La articolul 21 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. b¹), cu următorul cuprins:

b¹) alertă de apropiere frontieră, generată ca urmare a constatării prezenței dispozitivului electronic de supraveghere purtat de persoana supravegheată la o distanță mai mică de 30 km de frontiera de stat terestră și pe apă, urmând ca organul de supraveghere și/sau operatorul tehnic să configureze limita în funcție de domiciliu, locul de muncă, reședința, sau alte elemente stabilite de organul judiciar care a dispus măsura preventivă prevăzută la art. 1 alin. (2) lit. a) și b);

5. Articolul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 23

Ordinea de prioritate

În situația generării mai multor alerte, sesizarea organelor de ordine publică și a organelor de supraveghere se face respectând următoarea ordine de prioritate: alerta de apropiere, alerta de defecțiune, alerta de părăsire a imobilului, alerta de apropiere frontieră și alerta de depășire a perimetrului.”

6. După articolul 28 se introduce un nou articol, art. 28¹, cu următorul cuprins:

„Art. 28¹

Procedura în cazul alertei de apropiere frontieră

(1) În situația generării unei alerte de apropiere frontieră, persoana supravegheată este obligată ca, de îndată:

a) să rămână în locul în care se află;

b) să contacteze telefonic organul de supraveghere și să urmeze instrucțiunile acestuia.

(2) Organele de ordine publică au obligația de a se deplasa în locația indicată cu ocazia primirii datelor de intervenție, pentru depistarea persoanei supravegheate.

(3) Organul de ordine publică care a depistat persoana supravegheată are obligația de a întocmi un proces-verbal în acest sens.”

7. La articolul 40, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Monitorizarea electronică se aplică, în sistem pilot, cazurilor prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a) și b), începând cu data de 01 octombrie 2024, până cel mai târziu la data de 31 decembrie 2025.”

8. La articolul 40, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pe perioada funcționării în sistem pilot, în cazurile prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a)-d), se poate dispune, potrivit legii, obligarea persoanei de a purta un dispozitiv electronic de supraveghere, în condițiile hotărârii Guvernului prevăzute la alin. (2).”

9. După articolul 41, se introduce un nou articol, art. 41¹, cu următorul cuprins:

„Art. 41¹

Norme de aplicare

Normele metodologice de aplicare a prezentei legi se aprobă prin hotărâre a Guvernului.”

Art. II – (1) De la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență până la data de 30 septembrie 2024, în scopul verificării capacităților de monitorizare electronică și a limitărilor tehnologice ale utilizării Sistemului informatic de monitorizare electronică, în unitățile administrativ-teritoriale în care monitorizarea se aplică în sistem pilot potrivit art. 5 alin. (2) lit. a) și b) din Hotărârea Guvernului nr. 1025/2022, cu modificările ulterioare, se poate dispune, potrivit legii, obligarea persoanei de a purta un dispozitiv electronic de supraveghere în cazurile prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 146/2021, cu modificările ulterioare.”

(2) Capacitățile de monitorizare electronică și limitările tehnologice ale utilizării Sistemului informatic de monitorizare electronică se verifică prin utilizarea dispozitivelor electronice de supraveghere mobile suplimentare asigurate potrivit art. 6 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1025/2022 pentru stabilirea aspectelor tehnice și organizatorice privind funcționarea în sistem-pilot, precum și a celor privind operaționalizarea Sistemului informatic de monitorizare electronică, cu modificările ulterioare.”

(3) Dispozitivele electronice de supraveghere mobile prevăzute la alin. (2) se distribuie, astfel:

a) un procent de 10% unităților teritoriale de poliție existente la nivelul municipiului București;

b) un procent de 90% unităților teritoriale de poliție existente la nivelul unităților administrativ-teritoriale prevăzute la art. 5 alin. (2) lit. a) și b) din Hotărârea Guvernului nr. 1025/2022, cu modificările ulterioare, cu excepția municipiului București.

(4) Dispozitivele electronice de supraveghere distribuite potrivit alin. (3) lit. b) se repartizează în mod egal unităților teritoriale de poliție existente la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

(5) În perioada monitorizării electronice prevăzută la alin. (1), Comitetul tehnic emite informări potrivit art. 8 alin. (2) din Legea nr. 146/2021, cu modificările ulterioare, periodic, în funcție de dinamica utilizării dispozitivelor electronice de supraveghere mobile prevăzute la alin. (2), dar nu mai puțin de o dată pe lună.

(6) La aplicarea măsurilor prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 146/2021, cu modificările ulterioare, dispuse de organele judiciare, organul de supraveghere verifică posibilitatea realizării monitorizării electronice prin raportare la capacitățile de monitorizare electronică și limitările tehnologice ale utilizării SIME, comunicate prin informările Comitetului tehnic, precum și la încadrarea în numărul de dispozitive electronice de supraveghere distribuite potrivit alin. (3). În cazul în care monitorizarea electronică nu poate fi realizată, organul de supraveghere are obligația de a întocmi un proces-verbal și de a informa despre aceasta organul judiciar competent, pentru a dispune cu privire la modificarea conținutului sau înlăturarea acestei măsuri.

(7) Aspectele organizatorice pentru monitorizarea electronică în condițiile alin. (1) se stabilesc în condițiile hotărârii Guvernului prevăzute la art. 40 alin. (2) din Legea nr. 146/2021, cu modificările ulterioare.

Art. III – (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Guvernul României modifică și completează, în mod corespunzător, Hotărârea Guvernului nr. 1025/2022 pentru stabilirea aspectelor tehnice și organizatorice privind funcționarea în sistem-pilot, precum și a celor privind operaționalizarea Sistemului informatic de monitorizare electronică, cu modificările ulterioare.

(2) Până la data intrării în vigoare a hotărârii prevăzute la alin.(1), prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1025/2022, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător cazurilor prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 141/2021, cu modificările ulterioare.

(3) Guvernul României adoptă hotărârea prevăzută la art. 41¹ din Legea nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta ordonanță de urgență, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU